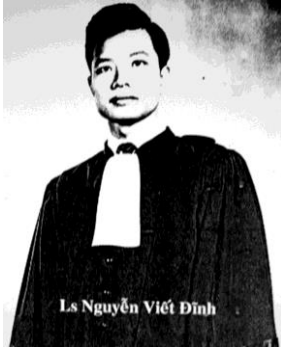

NHỮNG NỮ THẨM PHÁN PHỤC VỤ TRONG NGÀNH TƯ PHÁP VNCH.

LS NGUYỄN VIỆT ĐỈNH

Trong những năm 1967 và kế tiếp, hình ảnh của vị nữ thẩm phán đầu tiên đã để lại nhiều ấn tượng khó phai trong ký ức của những người từng được tiếp xúc với bà trong pháp đình Sài Gòn, đặc biệt là giới luật sư.

Với vóc dáng thanh nhã, quý phái trong chiếc áo dài màu đậm, thường là xanh nước biển, hay nâu đen, với cặp kính trắng trên khuôn mặt hiền hòa nhưng nghiêm nghị, bà thong thả bước lên các bậc tam cấp, rồi lên cầu thang về phòng làm việc trên lầu trong trụ sở rộng thênh thang của pháp đình Sài Gòn nằm trên đường Công Lý.

Người phụ nữ đó là **TP NGUYỄN THỊ VỆ**, vị nữ TP đầu tiên và duy nhất phục vụ trong ngành tư pháp lúc bấy giờ.

Không biết bà Vệ đã làm việc trong tòa án từ năm nào? Đã trải qua những vị trí nào trước khi trở thành hội thẩm tòa thượng thẩm Sài Gòn? Việc này phải nhờ quý vị thẩm phán cùng thời cho biết thêm những chi tiết liên quan đến đời công và đời tư của bà.

Chỉ biết vào thời điểm 1967, bà là nữ thẩm phán độc nhất. Bà đã bình đẳng chen vai thích cánh với các đồng nghiệp phái nam

phục vụ trong hệ thống tư pháp Việt Nam Cộng Hòa.

Không biết cảm nghĩ của bà như thế nào? Bà có bị áp lực trong công việc xử án, trong giao tiếp với các đồng nghiệp chung quanh?

Hình ảnh người nữ TP trong áo choàng đen cổ trắng, oai vệ ngồi trên bục xử, khuôn mặt thông minh nghiêm nghị, im lặng và kiên nhẫn lắng nghe lời buộc tội của đại diện công tố, lời khai của hai bên nguyên bị, cùng phần biện hộ của các luật sư bào chữa. Để rồi sau phần nghị án, một bản án hợp tình lý được tuyên đọc kết thúc vụ việc.

Vào năm 1969, Tối Cao Pháp Viện mở khóa thi tuyển khoảng 20 người vào vị trí thẩm phán xử án. Trong số người trúng tuyển có tên hai vị nữ ứng viên. Đó là **TP TRỊNH NGỌC DUNG** và **TP PHÙ TUYẾT HỒNG**.

Cả hai vị từng là lục sự từng sự tại Tòa Sơ Thẩm Sài Gòn, nên kinh nghiệm và kiến thức chuyên môn đều đã quá nhuần nhuyễn.

Điểm đặc biệt là cả hai vị TP này cùng học chung lớp tại trường Luật Sài Gòn niên khóa 1964-1967. Trong khóa này còn có anh PHẠM VĂN HÀM là TP công tố và anh PHAN TAM TUẤN là TP xử án.

Như vậy khóa Luật năm 1964-67 đã đào tạo ra 4 vị thẩm phán dân sự., cộng thêm hai anh NGUYỄN HẢI, HÀ NGỌC PHÚC LƯU là thẩm phán quân sự. Ngoài ra, còn có anh VŨ QUỐC THỤY là giáo sư luật học và hàng chục nam nữ luật sư: ĐÀO NGỌC THỤY, LÊ KIỀU THANH, PHẠM PHÚ AN, TRẦN NHƯ ĐIỂM, TRẦN NGỌC MINH, NGUYỄN THỊ OANH, NGUYỄN THỊ CHÂU, PHÙNG TUỆ CHÂU, NGUYỄN THỊ HỒNG, HẦU THỊ ĐÔNG, HỒNG

HẢO THANH, HÀ THỊ CHÁNH, và các anh NGUYỄN PHƯƠNG MINH, VÕ VĂN DINH, VÕ QUỐC THANH, NGUYỄN KẾ NGHIỆP, NGUYỄN VIỆT ĐÌNH.

Cùng trong năm 1969, Bộ Tư Pháp tuyển dụng thêm một đợt TP công tố. Trong số người trúng tuyển có chị LÊ THỊ ĐÔNG THỊ.

Tiếp đến vào năm 1971, TCPV tuyển dụng thêm 20 TP xử án. Trong số đó có 2 vị là phái nữ. Đó là chị LÊ THỊ NGỌC TRẦN và chị TRẦN THANH GIANG.

TP LÊ THỊ NGỌC TRẦN xuất thân là luật sư tập sự. Chị là con gái của TP lão thành LÊ VĂN THỤ.

Các TP trẻ thỉnh thoảng xuất hiện trên bục xử trong tòa sơ thẩm Sài Gòn.

Với vóc dáng thanh lịch, các chị đã tạo ra một luồng sinh khí mới cho tòa án thời

bấy giờ.

TP TRẦN THANH GIANG phục vụ bên tòa sơ thẩm GIA ĐỊNH, nên mọi người kể cả luật sư thường không có cơ hội gặp mặt.

Sau biến cố 1975, cả sáu vị nữ TP đều phải đi tập trung cải tạo tại LONG THÀNH cùng với các đồng nghiệp và các viên chức dân sự.

Khoảng trên dưới một hai năm, lần lượt 5 nữ TP trẻ đều được thả về đời sống dân thường. Riêng bà

NGUYỄN THỊ VỆ, vì thâm niên nên bị giữ lâu hơn.

Sau đó, họ đều tìm đường sang sinh sống ở các nước tự do bằng cách vượt biên hay chính thức di cư. Phần lớn họ đều lập nghiệp tại Hoa Kỳ.

Chị TP Phù Tuyết Hồng định cư tại quận Cam rất sớm vào những năm 1978-1979. Chị rất duyên dáng và hiền hậu. Chị làm việc trong sở xã hội quận Orange rồi về hưu, hiện

sống tại Fountain Valley, CA. Phu quân của chị, anh Trần Đức An, cựu giáo sư Chu Văn An vừa qua đời trong tháng 12/2020 tại Little Saigon.

TP Trịnh Ngọc Dung sống ở Đức. Khoảng năm 2000, chị du lịch sang Hoa Kỳ và có ghé thăm các bạn cùng lớp và các cựu TP cùng thời.

TP Lê Thị Đông Thi và phu quân TP Đoàn La định cư tại miền đông Hoa Kỳ. Nghe nói anh chị đã nhiều lần ghé San Jose thăm bạn bè đồng nghiệp.

TP Lê Thị Ngọc Trân định cư tại Paris, Pháp. Chị là ái nữ của TP lão thành Lê Văn Thụ. Giáng về thanh lịch quý phái truyền thống của gia đình phục vụ trong ngành tư pháp lâu đời, chị đã để lại những ký ức đẹp cho những người từng tiếp xúc với chị. Hiện chị sống an nhàn tại hai nơi là Paris và Sài Gòn. Thỉnh thoảng chị vẫn liên lạc với bạn bè qua Facebook và messenger.

TP Trần Thanh Giang sinh sống tại Las Vegas, Nevada. Thông tin về chị không có nhiều. Gần đây có bài viết của chị trên mạng Ai Hữu Luật Khoa.

Riêng về TP kỳ cựu Nguyễn Thị Vệ đã được thả về nhà trễ hơn một vài năm. Sau đó, thông tin về bà ít người trong giới cựu TP và LS còn nắm bắt được.

*Dã Thảo Trang, San Jose 10 Tháng 12, 2020
(Viết giữa mùa dịch bệnh)*

Nguyễn Việt Đình

*Ghi chú: Xin lỗi không có hình cũ của TP Lê Thị Đông Thi